



Samenwerkingsprotocol om lerarenopleidingen in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden te stimuleren 2019-2025

De partijen,

het land Aruba, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling van Aruba, de heer A. R. Lampe, hierna te noemen: Aruba

en

het land Curaçao, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport, mevrouw M. Alcalá-Wallé, hierna te noemen: Curaçao

en

het land Sint Maarten, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport, de heer W. Smith, hierna te noemen: Sint Maarten

en

de Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van Nederland, mevrouw I. van Engelshoven, hierna te noemen: Nederland

Preambule

Tijdens het vierlandenoverleg tussen Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten in februari 2019 spraken de ministers van Onderwijs van deze landen over de toekomst van het opleiden en professionaliseren van leraren in het Caribisch deel van het Koninkrijk. De ministers bespraken daarbij de mogelijkheden voor een gezamenlijke aanpak en een structurele samenwerking binnen het Koninkrijk op dit terrein.

De ministers hebben samen het volgende overwogen en geconstateerd:

1. Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten constateren dat het opleiden van voldoende bekwame leraren een punt van voortdurende aandacht en zorg is;
2. Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten constateren dat het opleiden van voldoende bekwame leraren in het Caribisch deel van het Koninkrijk uitdagingen met zich meebrengt, die vooral komen door de schaal van de individuele eilanden, de afstand tussen de eilanden onderling en ten opzichte van het Europees deel van het Koninkrijk en vooral ook door de specifieke eisen die aan het leraarschap in het Caribisch deel van het Koninkrijk worden gesteld;
3. Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten zijn van mening dat samenwerking tussen de vier landen binnen het Koninkrijk op het terrein van opleiden en professionaliseren van leraren van grote waarde kan zijn;
4. Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten kijken terug op een vruchtbaar bezoek van een delegatie uit Nederland in juni 2018 aan het Caribisch deel van het Koninkrijk, om in overleg met alle betrokkenen de vragen rond het opleiden en professionaliseren van leraren in het Caribisch deel van het Koninkrijk in kaart te brengen en te onderzoeken of samenwerking op dit thema op voldoende steun kan rekenen;
5. Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten hebben kennis genomen van de bevindingen van deze delegatie, zijnde: structurele uitvoering geven aan de lerarenopleiding funderend onderwijs (LOFO) op Bonaire, in samenwerking met Sint Maarten substantieel aanbod creëren voor nascholing en professionalisering voor Sint Eustatius en Saba, opscholing van mbo-4 gediplomeerde klassenassistenten tot bevoegde leraren basisonderwijs en het starten van een samenwerkingsverband tussen één of meer lerarenopleidingen in het hoger onderwijs en één of meer scholen voor primair, voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs op de Benedenwindse eilanden naar het model van een Opleidingsschool, hierna verder te noemen: "de Opleidingsschool". Binnen dit samenwerkingsverband wordt een intensievere vorm van leren op de werkplek verzorgd, door het opleiden van toekomstige leraren.
6. Deze bevindingen zijn verder onderwerp geweest van ambtelijk vooroverleg tussen de ministeries van de vier landen eind 2018 en begin 2019, resulterend in voorliggend samenwerkingsprotocol.

Voorgenomen acties:

Op basis van de bevindingen van bovengenoemde delegatie worden de volgende 4 acties onderscheiden:

1. Structurele uitvoering geven aan de lerarenopleiding funderend onderwijs (LOFO) op Bonaire;

2. In samenwerking met Sint Maarten substantieel aanbod creëren voor nascholing en professionalisering voor Sint Eustatius en Saba;
3. Opscholing van mbo-4 gediplomeerde klassenassistenten tot bevoegde leraren basisonderwijs;
4. Het starten van een Opleidingsschool op de Benedenwindse eilanden.

Conclusies en afspraken

Deze overwegingen en de door de ministers onderschreven vier acties leiden tot de volgende afspraken:

1. Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten committeren zich aan de uitvoering van de vier acties die in dit samenwerkingsprotocol worden genoemd;
2. Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten nemen kennis van de activiteiten die inmiddels door de University of St. Martin (USM) worden ondernomen om in samenwerking met de University of Curaçao (UoC) en het Instituto Pedagógico Arubano (IPA) tot een aanbod te komen voor de nascholingsvraag (actie 2) en de opscholingsvraag (actie 3) van Saba en Sint Eustatius. Zij spreken hiervoor hun waardering uit en vragen regelmatig van de voortgang op de hoogte te worden gehouden. Financiering van dit aanbod verloopt voor Saba en Sint Eustatius via de professionaliseringsgelden van de scholen op Saba en Sint Eustatius.
3. Nederland zegt toe de Lerarenopleiding Funderend Onderwijs (LOFO), die de UoC op Bonaire verzorgt, voor langere termijn te willen subsidiëren. Hierover zullen nadere afspraken worden gemaakt.
4. Nederland zal bevorderen dat op de Bovenwindse eilanden opleidingsmogelijkheden ontstaan of worden gecontinueerd voor gediplomeerde onderwijsassistenten om tot leerkracht primair onderwijs te worden opgeleid. Daarbij wordt rekening gehouden met de instructietaal (Engels) en de mogelijkheden die de University of St. Martin biedt of kan bieden.
5. Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten besluiten dat voor de zomer 2019 een uitvoeringsplan wordt opgesteld voor het institutionaliseren van het samenwerkingsverband voor de Opleidingsschool op de Benedenwindse eilanden, waarbij betrokkenheid is van (een) lerarenopleiding(en) in Nederland. Hiertoe zullen de ambtenaren de op hun eiland aanwezige lerarenopleidingen en scholen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs die aan dit samenwerkingsverband willen deelnemen, verzoeken een werkgroep te vormen

om tot de Opleidingsschool te komen waarbij betrokkenheid is van (een) lerarenopleiding(en) in Nederland;

6. De USM wordt uitgenodigd om als observant deel te nemen aan bovengenoemd proces om expertise op te bouwen. In de toekomst kan een uitbreiding van deze rol besproken worden. Hierover zal er ambtelijk overleg plaatsvinden;
7. Nederland stelt, in overleg met Curaçao, Aruba en Sint Maarten, een vertegenwoordiger aan bij de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) om in de nodige ondersteuning te voorzien voor het institutionaliseren van bovengenoemde Opleidingsschool;
8. Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten zullen nader de financiering en de voorwaarden voor de Opleidingsschool bespreken. De landen spreken af dat alle deelnemende partners in de Opleidingsschoolbijdragen in de kosten en in de arbeidsinzet. Dit geldt momenteel niet voor Sint Maarten;
9. Nederland zal in overleg met Curaçao, Aruba en Sint Maarten voorzien, op basis van een reële begroting, in een tegemoetkoming in de kosten van de Opleidingsschool voor de eerste vier jaar, waarna de kwaliteit en opbrengsten van de Opleidingsschool geëvalueerd worden;
10. Nederland, Aruba en Curaçao ondernemen de nodige stappen om het mogelijk te maken dat hun lerarenopleidingen deelnemen in de Opleidingsschool en dat het daarmee ook mogelijk is dat financiële middelen ten behoeve van het hele partnerschap worden ingezet;
11. Curaçao, Aruba en Sint Maarten constateren dat de Nederlands-Vlaamse accrediteringsorganisatie (NVAO) de lerarenopleidingen kan en mag goedkeuren. Zij wijzen de instellingen op de eilanden nogmaals op deze mogelijkheid en verzoeken hen om de NVAO hun lerarenopleidingen te laten beoordelen. Nederland herbevestigt de gelijke waarde van goedkeuring van opleidingen in Curaçao, Aruba en Sint Maarten en accreditatie van opleidingen in Nederland;
12. Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland wijzen de scholen in Caribisch Nederland, en de docenten/leerkrachten van die scholen, nogmaals op de optie van de lerarenbeurs voor professionaliseringsdoeleinden. Voorwaarde voor deze beurs is dat de opleiding die wordt gevolgd, door de NVAO is goedgekeurd. Dat laatste betekent dat ook instellingen in het Caribisch deel van het Koninkrijk

bachelor- of masteropleidingen kunnen aanbieden die in aanmerking komen voor een lerarenbeurs.

Curaçao, 8 februari 2019

De Minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling, de heer A. Lampe van Aruba,

De Minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport, mevrouw M. Alcalá-Wallé van Curaçao,

De ~~Minister van Onderwijs~~, Cultuur, Jeugd en Sport, de heer W. Smith van Sint Maarten,

De Minister van ~~Onderwijs~~, Cultuur en Wetenschap, mevrouw I. van Engelshoven voor Nederland,

